

Vogels

Wat is een vogel?

Vogels zijn de enige dieren met veren. Een **skelet** van botten ondersteunt hun lichaam. Ze leggen eieren met een harde schaal. Meestal bouwen vogels een **nest** waarin hun jongen veilig kunnen opgroeien. Vogels komen overal ter wereld voor.

Grondnest

Holteneest

Nesten

Nesten zijn er in vele vormen en maten.

De meeste nesten zijn komvormig en worden in bomen en struiken gebouwd maar andere zijn bolvormig. Sommige vogels maken hun nest op de grond of op het strand. Dit zijn grondnesten. Nesten die worden gebouwd tegen muren van gebouwen of in boomholtes heten holteneesten. Nesten worden gemaakt van allerlei materialen, zoals takjes en modder.

Buidelneest

Komvormig nest

Wist je dit?

Er zijn meer dan 9000 verschillende vogelsoorten. De grootste vogel is de struisvogel, die wel 2,5 m groot kan worden en eieren legt die wel 1,8 kg kunnen wegen.

→ Struisvogels zijn de grootste vogels ter wereld.

Poten, vleugels en snavels

Alle vogels hebben vleugels maar sommige, zoals pinguïns, kunnen niet vliegen. Vogelpoten zijn bedekt met **schubben**. Schubben zijn harde stukjes vel die elkaar overlappen. Vogels hebben harde snavels maar hun mond is aan de binnenkant zacht, net als bij mensen. Met hun snavels kunnen vogels dingen pakken en zichzelf schoonmaken.

↑ Pinguïns kunnen niet vliegen, maar gebruiken hun vleugels als peddels bij het onder water zwemmen.

Snavel

→ Duiven zijn goede vliegers. Hun slagpennen duwen en sturen hen door de lucht.

Dekveren

Geschubde poten en klauwen

Staatveren

Slagpennen

Veren

Veren zijn gemaakt van hetzelfde materiaal als haren en nagels van mensen. Er zijn drie soorten veren. Donsveren groeien dicht bij het lichaam en helpen de vogel warm te blijven. Dekveren vormen een waterafstotende jas en geven de vogel een **gestroomlijnd** uiterlijk. Slagpennen aan vleugels en staart helpen de vogel vliegen.

Dekveer

Donsveer

Slagpen

Word vogelaar

Of je nu in de stad of op het platteland woont, vogels kijken kan overal. Je kunt zelfs onderweg naar school vogels bestuderen.

Benodigheden

Dit heb je nodig als je vogels bestudeert:

- Notitieboekje
- Pen of potlood
- Verrekijker zodat vogels dichterbij lijken

↓ Gebruik een verrekijker om vogels duidelijker te zien als je ze gaat bestuderen.

Close-up met verrekijker

Wist je dit?

De dwergkolibrie op Jamaica legt het kleinste ei ter wereld. Het is ongeveer zo groot als een kleine erwt.

Vogels opsporen

Je kunt de verschillende vogelsoorten herkennen aan hun bouw, kleuren en patronen. Een tuin of park is een goede plek om te beginnen met vogels kijken. Als je een vogel herkent, maak dan een tabel in je notitieblok om je gegevens vast te leggen.

↑ Als je een vogel ziet, maak dan een schets in je notitieboekje. Je kunt er dan informatie over de kleur en patronen bij schrijven.

Datum	Soort vogel	Tijdstip	Plaats	Soort weer	Wat was de vogel aan het doen?	Was de vogel alleen?
2 maart	Ekster	10:00 's morgens	Het park	Zonnig	Zat in de boom	Met zijn tweeën
28 april	Meerkoet	15:30 's middags	De rivier	Winderig	Zwemmen	Ja
18 juli	Kerkuil	19:30 's middags	Het bos	Warm	Vliegen	Ja

LET OP!

Vertel altijd een volwassene waar en wanneer je vogels gaat kijken en ga nooit zonder toestemming alleen op pad.

Neem een extra pen of potlood mee voor het geval je die nodig hebt.

Verrekijker

Stadsvogels

Sommige vogels leven in drukke steden en dorpen. Ze eten vaak de etensrestjes die mensen voor hen neerstrooien. Je ziet deze vogels ook op het platteland.

Stadsvogels opsporen

- Rotsduiven leven in grote groepen bij elkaar. Je ziet ze vaak op gebouwen en in parken en tuinen, waar ze vaak etensresten eten.
- Spreeuwen kom je op veel plekken tegen, lopend op de grond terwijl ze zoeken naar insecten en larven. In de zomer verzamelen spreeuwen zich vaak in grote zwermen.
- Eksters zitten vaak met zijn tweeën te krassen, of te roepen, in de boom. Sommige mensen hebben een hekel aan ze omdat ze jonge vogeltjes doden en opeten. Ze eten echter vooral dieren die aangereden zijn in het verkeer.

Ben ik nogal dik met een korte staart? Ben ik vooral grijsblauw, of zelfs wit van kleur?

Kleine kop

Rotsduif

Grootte: 31-35 cm
Leefgebied: Steden, dorpen, vervallen gebouwen, boerderijen
Voedsel: Etensresten, zaden, tuinplanten
Nest: Op richels van gebouwen
Eieren: 2, maar ze broeden het hele jaar door

Lange, groenzwarte staart

Ben ik vrij groot met een korte snavel? Ben ik zwart en wit? Heb ik een lange staart?

Witte vlek op vleugel

Blauwzwarte vleugel

Gele snavel

Ben ik vrij klein? Heb ik een dunne snavel en groene of paarse veren met spikkels erop?

Spreeuw

Grootte: 20,5-23,5 cm
Leefgebied: Dorpen, steden, landbouwgrond, rotsen, bosgebieden
Voedsel: Insecten, zaden, bessen, fruit, granen, etensresten
Nest: In boomholtes, gebouwen en onder klimplanten
Eieren: 4-7

Ben ik vrij groot met een korte snavel? Ben ik zwart en wit? Heb ik een lange staart?

Ekster

Grootte: 42-50 cm
Leefgebied: Parken, tuinen, grasland met bomen, landbouwgrond, bosgebieden, bij de zee
Voedsel: Insecten, naaktslakken, wormen, kleine vogels, granen, fruit, dode dieren, of aas
Nest: Groot bolvormig nest van takken in een boom of doornstruik
Eieren: 5-7

Kijk goed!

Wat vinden vogels het lekkerst? Kies verschillende soorten voedsel, zoals zaden en brood, en leg elke soort op een schaal. Zet de schalen buiten. Wat wordt als eerste gegeten?